

ACC. N:R M. 11609: /.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Luf. 74

Jag har om svamp aldrig hört något annat namn än svamp. I min barndom ansågs i själva verket alla svampar för giftiga, åtminstone i den församling, där jag växte upp. I min hemförsamling fanns under min barndom intet annat "herrsskap" än prästens och klockarens, men de åto säkert ingen svamp. Inte fanns det heller någon svamp i Höja, då ju hela socknen är skogfattig. Här i Tjörnarps är gott om svamp, och här har sådan plockats sedan många år tillbaka, och de äro många, som i hög grad värdesätta svamp. Kantareller tillhandakållas hållas årligen till försäljning hos grönsakshandlanden, och många ^{barn} göra sig en icke ringa inkomst genom att på hösten plocka kantareller och sälja. Barnen ha sålt dem dels till återförsäljare, dels till enskilda personer. Någon som helst propaganda för svampätning har mig veterligt inte förekommit. När man började att använda svamp, kan jag inte säga. — Sedan svampen blivit väl rensad och sköljd, stektes eller stuvades den och användes i sådant nämnda fallet till omelett. Eller också konserverades den i glasburkar. Naturligtvis har ~~här~~ varje särskild plats sina svampar. Jag vet t.ex. att på den och den platsen är det gott om taggsvampar och

ACC. N:R M. 11609: 2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

och kantareller och på andra platser rörsoppar (Karl Johans svampar) samt andra soppar. Några "svamphuggare" har jag aldrig hört omtalas. Säkert är, att många människor ännu ha en stor fördom mot all svamp och vilja inte på villkor äta sådan.

~~Öppna fördomar~~

Vem som i min hemtrakt var den förste, som åt hästkött, vet jag inte, men år 1878 eller 1879 åt jag hästkött. Min far var folkskollärare och absolut fri från fördom. Han och en person till köpte en till åren kommen häst för, om jag minnes rätt, 15 kronor. Denna skulle helt användas till korv. Hur god än korven var, så kändes det ju inte behagligt med det där hästköttet, och man ville helst ha sådant kött i smyg, ty andra barn sade: "Hii, ni eder hästakött." Det hela var egentligen förnedrande.

En lantbrukare i Höja hade ett 20-årigt mycket vackert sto, som på grund av åldern skulle avlivas. (I min barndom ansågos hästar hästarna utgamla, då de voro 20 år.) Han lejde en person att nere "på vängen" gräva ett stort hål. Man ledde det vackra och snälla djuret ned vid sidan om hålet. Där sköt man detsamma, och sedan

det blivit stucket, vältrades det ned i hålet. Man drog inte ens huden av detsamma. 25 år senare var hästkött en högt värderad maträtt på samma gård, och man serverade det t.o.m. vid gästbud. Något propagerande för hästkötts nyttjande har jag ej hört omtalas. Det har liksom vuxit fram i folks medvetande, att hästkött är ett utmärkt födoämne. Till att börja med var det nog endast bönder, som åto hästkött; nu ätes det nog av alla

~~öooooöooooöoooo~~

Det har hänt många gånger, att kalvar blivit slaktade samma dag, som de blivit födda. Mot sådant kalvkött ha nog rätt många haft en viss motvilja, vilket inte är konstigt, ty då är köttet alltför sliskigt. Sedan kalven stått några dagar ~~och~~ druckit mjölk, har köttet varit bra, och jag har aldrig hört någon hava motvilja mot sådant kött. Om kalven stått ett par veckor, har köttet blivit ^{kalven har} annu bättre och blivit kallad "mellankalv." Naturligtvis har köttet också blivit dyrare. Slaktningen av kalvar (får och svin) är nästan för vidrig att omtala. Man fick djuret upp på en "pack",

ACC. N:R M. 11609:4

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

.....
som vanligtvis bestod av en stor låda. Sedan man där lagt det arna djuret på sidan, och två personer höllo det, den ene i fram- och den andre i bakbenen, stack slaktaren en kniv tvärt igenom halsen och avskar pulsådern. Men kalvar äro seglivade, och i allmänhet tog det några minuter, innan livet hade flytt.-- Ett svin lades, då det skulle slaktas, på samma sätt och hölls på samma sätt som i förutnämnda fall, och slaktaren virade mycket hårt ett tjockt band om trynet, så att djuret ej kunde skrika, samt stack därefter en kniv in i djuret mellan bogbladen och avskar pulsådern. Det hela är nästan för hemskt att omtala. Nu för tiden skjutas alltid svinen, innan de slaktas, och kalvar och får bedövas alltid med ett dråpslag, innan de stickas

.....
@@@@@@@@@@@@@@@@

Naturligtvis har man använt både hare, vildkaniner och fåglar av olika slag. Särskilt vildkaniner är det i vår tid mycket gott om, ja, de torde vara legio. Att det finnes en och annan människa, som har avsmak för t.ec. kaninkött, är säkert (och jag hör till den gruppen) men allmänheten har absolut ingen motvilja mot nämnda djurs kött. Hönskött torde väl värdesättas av alla människor. Djuren dödas nog alltid på det sättet, att huvudet med ett hugg skiljes från kroppen. Gäller det fjäderfän, där huvudet skall vara med, sedan djuret blivit slaktat, så ger man djuret ett kraftslag på huvudet, innan det stickes. Aldrig har jag hört någon "allmän"

ACC. N:R M. 11609:57

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

motvilja mot ätande av makrill, näbbgädda eller ål, men jag har
hört en och annan inte velat äta ål därför, att de äro så seglivade.